

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 27Co/7/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1320210077
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bajzová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2022:1320210077.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ľubice Bajzovej a členiek senátu JUDr. Aleny Záhumenskej a Mgr. Martiny Trnavskej v právnej veci žalobcu: D., zastúpeného O.B., proti žalovanému: O., zastúpenému W., o zaplatenie 3.815,36 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 14. októbra 2021, č. k. 18C/19/2021-84, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žalovanému voči žalobcovi právo na náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým, v záhlaví identifikovaným rozsudkom, súd prvej inštancie výrokom I. žalobu zamietol a výrokom II. žalovanému voči žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca sa domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 3.815,36 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 3.815,36 eur od 08.12.2020 do zaplatenia a náhrady trov konania odôvodňujúc to tým, že so spoločnosťou M., uzavrel poistnú zmluvu č. XXXXXXXXXXX, predmetom ktorej bolo havarijné poistenie motorového vozidla zn. K., EČV: U.. Dňa 03.03.2019 došlo ku škodovej udalosti spôsobenej konaním žalovaného, pričom k poistnej udalosti došlo tak, že žalovaný podpálil predmetné motorové vozidlo poisteného. V zmysle poistnej zmluvy poskytol poistenému poistné plnenie v sume 3.815,36 eur. Poukázal na § 813 Občianskeho zákonníka, keďže poistený mal voči žalovanému nárok na náhradu spôsobenej škody, pričom tento nárok prešiel na žalobcu, uplatňuje si príslušnú sumu od žalovaného v tomto konaní. Zdôraznil, že ak po podaní obžaloby bol žalovaný spod tejto oslobodený, bolo jeho povinnosťou toto oznámiť žalovanému a takto predísť prejednávaniu nedôvodnej žaloby. Vyjadril názor, že žalovaný je povinný predložiť dôkaz o tom, že nie je zodpovedný za vznik škody. Žalovaný s podanou žalobou nesúhlasil a túto žiadal zamietnuť. Uviedol, že nie je pravda, že podpálil motorové vozidlo poisteného, a preto namietol nedostatok pasívnej vecnej legitímácie. Poukázal na prebiehajúce konanie pred Okresným súdom Trenčín sp. zn. 6T/43/2019. Súd prvej inštancie za účelom prejednanja veci nariadil na deň 14.10.2021 pojednávanie, na ktoré sa dostavil právny zástupca žalovaného, nedostavil sa žalobca, ktorý mal predvolanie riadne a včas doručené, svoju neúčast' však ospravedlnil a súhlasil s prejednaním veci v jeho neprítomnosti, z ktorého dôvodu súd prejednal vec v neprítomnosti žalobcu, pričom prihliadol na obsah spisu.

3. Na zistený skutkový stav súd prvej inštancie aplikoval ust. § 415, § 420 ods. 1, § 813 ods. 1 Občianskeho zákonníka, vo svetle ktorých dospel k záveru o nedôvodnosti podanej žaloby. Žalobca svoj nárok odvodzuje od nároku na náhradu škody poistenej spoločnosti Go&Go, s. r. o., ktorej poskytol poistné plnenie po vzniku poistnej udalosti, ktorú situáciu rieši Občiansky zákonník v ustanovení §

813 ods. 1. Postihové právo poisťovateľa však predpokladá existenciu práva poisteného na náhradu škody proti tretej osobe. V súdnej veci nebolo sporné, že k poistnej udalosti a v dôsledku toho ku vzniku škody došlo. Sporným zostalo, kto je za vznik predmetnej škody zodpovedný, nakoľko žalovaný svoju zodpovednosť v celom rozsahu popieral. Bolo teda úlohou žalobcu dôveryhodne preukázať, že to bol práve žalovaný, ktorý škodu spôsobil. Žalobca sa však obmedzil len na predloženie návrhu na podanie obžaloby proti žalovanému, ktorý sám o sebe nepotvrďuje vinu žalovaného, kým o obžalobe právoplatne nerozhodne súd. Vzhľadom ku skutočnosti, že ku dňu vyhlásenia rozhodnutia v tejto veci nebolo trestné konanie, v ktorom sa rozhodovalo o vine žalovaného za skutok, v dôsledku ktorého vznikla škoda spoločnosti Go&Go na predmetnom vozidle, právoplatne skončené, možno za zachovania zásady prezumpcie neviny konštatovať, že žalobca dostatočne nepreukázal povinnosť žalovaného k náhrade škody, t. j. dostatočne nepreukázal pasívnu vecnú legitímáciu žalovaného, a preto súd žalobu ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietol.

4. Žalovaný bol v konaní stranou s plným úspechom v spore, preto mu súd priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o ktorých výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku (§ 262 ods. 2 CSP). Pokiaľ sa v prípade neúspechu žalobca bránil tým, že žalovanému by nemal byť priznaný nárok na náhradu trov konania, pretože mal preukázať, že nie je za vzniknutú škodu zodpovedný, súd konštatuje, že je to práve žalobca, ktorý je povinný si pred podaním žaloby preveriť všetky skutočnosti, od ktorých odvíja svoj nárok uplatňovaný žalobou. Ak tak neurobí a spoľahne sa len na neúplné fakty, znáša riziko neúspechu v konaní, za ktoré musí niesť zodpovednosť aj v podobe náhrady trov konania protistrane (§ 255 ods. 1 CSP).

5. Rozsudok súdu prvej inštancie v zákonom stanovenej lehote odvolaním napadol žalobca prostredníctvom právneho zástupcu, navrhujúc odvolaciemu súdu zrušenie napadnutého rozhodnutia a vrátenie veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Uplatňujúc dôvody na odvolanie uvedené v ust. § 365 ods.1 písm. b), d), f), g) a h) CSP (porušenie práva na spravodlivý proces, existencia inej vady, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, nesprávne skutkové závery, zistený skutkový stav neobstojí pre prípustnosť ďalších prostriedkov procesnej obrany či útoku, ktoré doposiaľ neboli uplatnené a nesprávne právne posúdenie veci) predovšetkým namietal správnosť záveru súdu prvej inštancie, že ku dňu jeho rozhodnutia nebola preukázaná pasívna vecná legitímácia žalovaného, keď nebolo právoplatne skončené konanie, v ktorom sa rozhodovalo o vine žalovaného za skutok, od ktorého uplatňuje žalobca svoj nárok. Cituje ust. § 206 ods. 1, § 209 ods. 1, § 234 Trestného poriadku, v nadväznosti na ktoré vychádzajúc zo znenia § 193 CSP poukazuje na to, že súd je viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihniteľný podľa osobitného predpisu a o tom, kto ich spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom stave, vzniku alebo zániku spoločnosti. V nadväznosti na to súd mal z obsahu spisu k prejednávanej veci za preukázané, že voči žalovanému bolo vznesené obvinenie, ktoré kauzálne predchádza návrhu na podanie obžaloby, ktoré je rozhodnutím príslušného orgánu o tom, že žalovaný spáchal trestný čin, z ktorého žalobca odvodzuje nárok na náhradu škody. V čase vyhlásenia rozsudku súdu prvej inštancie neexistovalo právoplatné rozhodnutie o nevine žalovaného, ktoré by negovalo existenciu a obsah uznesenia o vznesení obvinenia. Výrok súdu o zamietnutí žaloby na základe neunesenia dôkazného bremena je nesprávnym procesným postupom, ktorým bolo porušené právo na spravodlivý proces u žalobcu, keďže súd postupoval v rozpore s § 193 CSP, neberúc do úvahy, že voči žalovanému je právoplatne vznesené obvinenie pre trestný čin, ktorý je základom pre vznik jeho zodpovednosti za škodu. Zároveň prebiehajúce trestné konanie nezavaruje konajúci súd povinnosti riadne prejednať vec podľa ustanovení CSP. Konajúci súd zamietnutie žaloby postavil na presvedčení, že pokiaľ prebieha trestné konanie, žalobca je takpovediac chránený prezumpciou neviny do právoplatného skončenia trestného konania, v dôsledku čoho nemôže byť žalobca úspešný. Pokiaľ mal súd za to, že z predložených listinných dôkazov, najmä návrhu na podanie žaloby nemôže odvodiť rozhodnutie o zodpovednosti žalovaného za vznik škody s ohľadom na skutočnosť, že súvisiace trestné konanie nebolo právoplatne skončené, ide o otázku v zmysle § 162 ods. 1 písm. a) CSP a konajúci súd mal konanie prerušiť do doby právoplatného skončenia trestného konania. Právny názor súdu o nemožnosti vyvodenia zodpovednosti žalovaného pre prezumpciu neviny je v rozpore s judikátom R 58/1966, v zmysle ktorého v občianskom súdnom konaní nie je súd viazaný oslobodzujúcim rozsudkom vydaným v trestnom konaní, a teda argumentum a maiori ad minus je nutné dospieť k záveru o tom, že nie je viazaný ani prezumpciou neviny. Konajúci súd pochybil aj inou vadou, v dôsledku ktorej nesprávne rozhodol, keď mal za to, že prezumpcia neviny z trestného konania vzťahujúca sa na žalovaného v trestnom konaní má procesnoprávne účinky v civilnom konaní, ktorá vada môže byť identifikovaná aj ako nesprávne

právne posúdenie veci. V neposlednom rade to považuje za nesprávny procesný postup. Súdom prvej inštancie prijatý názor je výsledkom nedôslednej aplikácie ust. § 151 ako aj § 191 CSP. Žalobca v konaní tvrdil zodpovednosť žalovaného za vznik škody, ktorú podložil návrhom na podanie obžaloby voči žalovanému, obsahom ktorého dokumentu je opis konania žalovaného, o ktorom sa vyšetrovateľ domnieval, že k takémuto konaniu zo strany žalovaného došlo. Preto sa jedná o kvalifikovaný listinný dôkaz postavený na zozbieraní iných dôkazov z vyšetrovania. Naproti tomu sa žalovaný bránil jediným spôsobom, a to popretím tvrdenia žalobcu, ktoré však nemožno podľa jeho názoru považovať za účinné a súd prvej inštancie potom mal tvrdenie žalobcu o tom, že žalovaný sa dopustil konania popísaného v návrhu na obžalobu a tiež na vydanie platobného rozkazu, považovať za nesporné. Konajúci súd porušil právo na spravodlivý proces žalobcu, keď nedal možnosť žalobcovi oboznámiť sa s obsahom listiny, zápisnice o hlavnom pojednávaní zo dňa 01.10.2021 v konaní vedenom na OS Trenčín pod sp. zn. 6T/43/2019. Je pravdou, že žalobca neúčast' na nariadenom pojednávaní dňa 14.10.2021 ospravedlnil a súhlasil s prejednaním veci v jeho neprítomnosti, čo však neznamená, že sa vzdal svojho procesného práva oboznámiť sa so všetkými dôkaznými prostriedkami, ktoré sú súčasťou súdneho spisu a práva vyjadriť sa k nim. Zápisnica o hlavnom pojednávaní bola predložená až na pojednávaní dňa 14.10.2021, kde bol tento dôkaz vykonaný, bolo ukončené dokazovanie a vyhlásený rozsudok, s čím nemal možnosť sa žalobca oboznámiť a na tento ani reagovať.

6. Žalovaný nevyužil svoje právo písomne sa vyjadriť k podanému odvolaniu.

7. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací, po zistení, že odvolanie podala v zákonnej lehote strana v spore, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané podľa § 359 CSP, že spĺňa popri všeobecných náležitostiach v rozsahu § 127 ods. 1 CSP aj náležitosti podľa § 363 CSP s uvedením dôvodov odvolania vo veci samej, vykonal preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania.

8. Odvolací súd preskúmal vec v rozsahu podaného odvolania podľa § 379 a § 380 ods. 1, 2 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdiť. Odvolací súd rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP (a contrario), keďže v danej veci nebolo potrebné zopakovať, alebo doplniť dokazovanie a nariadenie pojednávania nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem.

9. Odvolací súd za aplikácie ust. § 380 ods. 2 CSP z úradnej povinnosti predovšetkým posudzoval, či konanie pred súdom prvej inštancie nie je zaťažené vadou/vadami, ktorá/ktoré sa týka/týkajú procesných podmienok, existenciu ktorej vady nezistil, a odvolateľ ju tiež ani netvrdil.

10. V posudzovanej veci súd prvej inštancie v celom rozsahu nevyhovel žalobe, prostredníctvom ktorej sa žalobca domáhal náhrady škody voči žalovanému ako tvrdenému škodcovi v dôsledku toho, že plnil svojmu poisťencovi na základe poisťnej zmluvy, poukážuc mu poisťné plnenie vo výške 3.815,36 eur (§ 813 Občianskeho zákonníka - ďalej len „OZ“), dôvodiac neunesením dôkazného bremena žalobcom o danosti vecnej pasívnej legitímácie na strane žalovaného subjektu. Súčasne vzhľadom na plný úspech žalovaného konštatoval vznik nároku na jeho strane na náhradu trov konania voči žalobcovi (§ 255 ods. 1 CSP).

11. Žalobca odvolaním ťažiskovo namietal vecnú nesprávnosť záveru súdu prvej inštancie o nedostatku vecnej pasívnej legitímácie žalovaného, poukazoval tiež na nesprávny procesný postup súdu prvej inštancie, ktorý v odvolaní bližšie precizoval. Vychádzajúc z obsahu odvolania uplatňoval dôvody na odvolanie uvedené v ust. § 365 ods.1 písm. b), d), f), g) a h) CSP (porušenie práva na spravodlivý proces, existencia inej vady, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, nesprávne skutkové závery, zistený skutkový stav neobstojí pre prípustnosť ďalších prostriedkov procesnej obrany či útoku, ktoré doposiaľ neboli uplatnené a nesprávne právne posúdenie veci).

12. Primárne sa odvolací súd zaoberal tvrdeným naplnením odvolacích dôvodov uvedených v ust. § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP (nesprávne skutkové a právne závery, na ktorých súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie), keďže zostávajúce odvolacie dôvody na ne druhotne nadväzujú.

13. Nesprávny skutkový záver je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, keď súd prvej inštancie nepostupuje pri hodnotení dôkazov podľa § 191 CSP. Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom starostlivo prihliada na všetko, čo

vyšlo počas konania najavo. Pri hodnotení dôkazov v súdnom konaní platí zásada voľného hodnotenia dôkazov sudcom z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Nesprávne hodnotenie dôkazov by bolo možné vytknúť súdu prvej inštancie len v prípade, ak by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov, alebo prednesov strán nevyplývajú, ani inak nevyšli v konaní najavo, prípadne, že by si nepovšimol rozhodné skutočnosti, ktoré neboli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli v konaní najavo, prípadne preto, že v hodnotení dôkazov, či poznatkov, ktoré vyplývajú z prednesov strán, alebo vyšli najavo inak z hľadiska ich závažnosti, zákonnosti, pravdivosti alebo vierohodnosti, je logický rozpor.

14. Nesprávne právne posúdenie veci je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, keď súd pochybí pri aplikácii práva na zistený skutkový stav, teda prípad, kedy bol skutkový stav posúdený podľa iného právneho predpisu, než ktorý správne mal byť použitý, alebo ak síce bol aplikovaný správne určený právny predpis, ale súd ho nesprávne interpretoval (nesprávne vyložil podmienky všeobecne vyjadrené v hypotéze právnej normy a v dôsledku toho nesprávne aplikoval vlastné pravidlo, stanovené dispozíciou právnej normy).

15. Vyššie uvedené odvolacie námietky žalobcu vyhodnotil odvolací súd ako neopodstatnené, bez opory v zistenom a ustálenom skutkovom stave a v následnom právnom posúdení veci súdom prvej inštancie. Preskúmaním obsahu spisu odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie z dostatočne zisteného skutkového stavu, limitovaného dôkazmi produkovanými stranami, vyvodil správne skutkové a právne závery o neunesení dôkazného bremena žalobcom o ním tvrdenej skutočnosti, že žalovaný je nositeľom hmotnoprávneho vzťahu, od ktorého odvodzuje žalobca danosť svojho nároku. Nárok žalobcu správne právne kvalifikoval ako nárok na náhradu škody vzniknutej poisťovní žalobcu majúci pôvod v ust. § 813 OZ, pričom správne ako nesporné vyhodnotil, že k poisťovnej udalosti a v dôsledku nej vzniknutej škode síce vychádzajúc z dôkazov došlo, avšak z dôvodu, že žalobca ku dňu rozhodnutia nepreukázal, že ku škode došlo tvrdeným konaním žalovaného, resp. akýmkoľvek porušením právnej povinnosti, ktorý takéto konanie a s ním spojenú zodpovednosť (§ 420 ods. 1 OZ) v celom rozsahu popieral, nebolo možné pri absencii relevantných dôkazov produkovaných žalobcom vydať iné, ako v neprospech neho vyznievajúce rozhodnutie, ktorý záver tiež odvolací súd považuje za plne správny. Rovnako správne je jeho rozhodnutie v časti trov konania, keď na ťarchu plne neúspešného žalobcu konštatoval súd prvej inštancie plný nárok na náhradu trov konania na prospech žalovaného (§ 255 ods. 1 CSP). Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie tiež dostatočne odôvodnil v súlade s požiadavkami uvedenými v ust. § 220 ods. 2 CSP. Odôvodnenie rozhodnutia obsahuje dostatok skutkových a právnych záverov, spĺňa všetky vyššie uvedené požiadavky a tvorí dostatočný podklad pre uskutočnenie prieskumu v odvolacom konaní, pričom odvolací súd nezistil, že by tieto závery boli neodôvodnené, svojvoľné, či arbitrárne. Odvolací súd sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku v plnom rozsahu a konštatuje správnosť jeho dôvodov (§ 387 ods. 2 CSP), pričom v podrobnostiach na tieto poukazuje, aby nadbytočne neopakoval pre strany známe fakty posudzovanej veci spolu so správnou citáciou jednotlivých ustanovení právnych predpisov, ktoré vytvárajú dostatočné východiská pre uskutočnenie prieskumu v odvolacom konaní s následkom potvrdzujúceho rozhodnutia odvolacieho súdu.

16. Na zdôraznenie správnosti dôvodov uvedených v rozhodnutí súdu prvej inštancie a vo vzťahu k odvolacím námietkam žalobcu uvádza odvolací súd nasledovné skutočnosti:

17. Na to, aby sa stal niekto účastníkom konania, netreba, aby bol účastníkom hmotnoprávneho vzťahu, o ktorý v konaní ide; stačí, ak podá žalobu, v ktorom prípade sa dostáva do procesného postavenia žalobcu, alebo ak je žaloba vedená proti nemu, dostáva sa do procesného postavenia žalovaného subjektu. Avšak, či bude žalobca v spore úspešný závisí od toho, či je účastníkom hmotnoprávneho vzťahu, z ktorého vyvodzuje žalobou uplatnený nárok. Pre označenie stavu vyplývajúceho z hmotného práva, kedy je jeden účastník subjektom práva a účastník na opačnej procesnej strane subjektom povinnosti, ktoré sú predmetom konania, sa v občianskom procesnom práve používa pojem vecná legitímácia. Z hľadiska posúdenia vecnej legitímácie nie je rozhodujúce, či a na základe čoho sa určitá fyzická alebo právnická osoba len subjektívne cíti byť účastníkom určitého hmotnoprávneho vzťahu, ale vždy iba to, či účastníkom objektívne je, alebo nie je. O nedostatok pasívnej vecnej legitímácie ide vtedy, ak ten, o kom žalobca tvrdí, že je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti (žalovaný), nie je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti, o ktorú v konaní ide (porovnaj rozsudok NS SR, sp.zn. 3Cdo/192/2004, tiež uznesenie ÚS SR z 22.11.2011, č.k. III. ÚS 517/2011 - 9).

18. Z obsahu spisového materiálu v okolnostiach danej veci vyplýva a medzi stranami sporným nebolo, že žalobca prijal dňa 15.11.2016 návrh spoločnosti M. na uzavretie poisťnej zmluvy, ktorého predmetom bolo havarijné poistenie motorového vozidla K., EČV: U.. Hlásením o škodovej udalosti na motorovom vozidle dňa 04.03.2019 poisťník oznámil poisťiteľovi (žalobcovi) vznik poisťnej udalosti dňa 03.03.2019 na motorovom vozidle EČV: U. v dôsledku podpálenia vozidla. Z výpisu z počítačového systému žalobcu vyplynulo, že tento poskytol spoločnosti M., (poisťníkovi) plnenie vo výške 3.815,36 eur, čo uvedenej spoločnosti oznámil listom zo dňa 12.11.2019. Výzvou na zaplatenie nároku na náhradu škody zo dňa 12.11.2019 vyzval žalobca žalovaného na úhradu škody vo výške 3.815,36 eur, odvodzujúc svoj nárok (rovnako ako v prípade žaloby v danej veci) od návrhu na podanie obžaloby na žalovaného. Z obsahu návrhu na podanie obžaloby zo dňa 15.10.2019 vyplýva, že vyšetrovateľ PZ podal návrh na podanie obžaloby okrem iného na obvineného O. Z., ktorý sa mal dopustiť dňa 03.03.2019 protiprávneho konania spočívajúceho v podpálení motorového vozidla zn. K. Z., EČV: U. patriaceho poisťníkovi. Zjavne teda žalobca svoje tvrdenie o konaní žalovaného, s ktorým spájal vznik zodpovednosti za vzniknutú škodu poisťníkovi a teda aj pasívnu vecnú legitímáciu žalovaného v konaní preukazoval len priloženým návrhom na podanie obžaloby, pričom ani následne po podaní žaloby v priebehu konania pred súdom prvej inštancie žiadne ďalšie dôkazné návrhy nevznášal, dôkazy nepredkladal, ani žiadne procesné postupy (príkladmo prerušenie konania do doby skončenia trestného konania) nenavrhol a nariadeného pojednávania sa ani nezúčastnil, za súčasne vyjadreného súhlasu s prejednaním a rozhodnutím veci aj v jeho neprítomnosti.

19. Podľa § 813 ods. 1 OZ, ak poistený má proti inému právo na náhradu škody spôsobenej poistnou udalosťou, prechádza jeho právo na poisťiteľa, a to až do výšky plnenia, ktoré mu poisťiteľ poskytol.

20. Podľa § 420 ods. 1 OZ každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

21. Ust. § 813 ods. 1 OZ zakotvuje postihové právo poisťiteľa, ktorého podstatou je prechod práva poisteného (poškodeného) na náhradu škody voči škodcovi na poisťiteľa. Predpokladom je, že poistné plnenie bolo poskytnuté a že poistený mal právo na náhradu škody voči tomu, kto ju skutočne spôsobil, teda, že je tu existencia zodpovednostného vzťahu voči tretej - označenej osobe, ktorá je preukázateľne škodcom.

22. Civilné sporové konanie je ovládané prejednacou zásadou, v súlade s ktorou je úspech procesnej strany definovaný jej povinnosťou tvrdenia a na ňou nadväzujúcou dôkaznou povinnosťou a im zodpovedajúcim korelátom v podobe bremena tvrdenia a dôkazného bremena. Z prejednacej zásady potom následne vyplýva základné procesné pravidlo, podľa ktorého každá strana je povinná dokazovať skutočnosti zodpovedajúce znakom právnej normy, ktorá je pre ňu priaznivá a ktorej sa domáha. Strana domáhajúca sa týchto právnych následkov ponese aj nepriaznivé dôsledky stavu non liquet (neobjasneného určitého skutkového stavu, resp. určitej relevantnej skutočnosti), teda procesných následkov toho, ako keby bolo zistené, že k naplneniu skutkových predpokladov hypotézy právnej normy, ktorej účinkov sa domáhala, nedošlo (viď Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. I. ÚS 24/2019 z 9. júna 2020 uverejnený v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 20/2020, zdroj: ustavnysud.sk).

23. V okolnostiach posudzovanej veci z pohľadu rozloženia dôkazného bremena je zrejmé, že skutkovým predpokladom, z ktorého odvolateľ mohol odvodzovať účinky pre neho priaznivej právnej normy spôsobujúcej existenciu práva žalobcu ako poisťovateľa na náhradu škody proti tretej osobe, ako nositeľovi zodpovednostného vzťahu (§ 813 ods. 1, § 420 ods. 1 OZ) potom, a tiež v rozsahu v akom plnil svojmu poistencovi, bola buď existencia právoplatného odsudzujúceho rozsudku vydaného v trestnom konaní, ako výsledku preukázania takého protiprávneho konania na strane žalovaného, výsledkom ktorého bol tvrdý vznik škody, alebo (v prípade jeho absencie) takých dôkazov produkovaných žalobcom, ktoré by bez ohľadu na vedené trestné konanie, boli spôsobilé k záveru o tom, že konania, s ktorým sa spája vznik poisťnej udalosti a s ňou súvisiacej škody sa dopustil práve žalovaný. Z hľadiska základného rozloženia bremena tvrdenia a dôkazného bremena, tieto skutočnosti bol v konaní povinný jednoznačne v rámci limitov daných zákonnou koncentráciou konania (do doby vyhlásenia dokazovania súdom prvej inštancie za skončené) preukázať žalobca. Možno sa však plne identifikovať so súdom prvej inštancie v tom, že žalobca v okolnostiach posudzovanej veci nepreukázal ani jednu z týchto skutočností, teda splnenie podmienok podmieňujúcich aplikáciu pre neho priaznivej právnej normy, ktorej účinkom za splnenia ďalších predpokladov mohol byť záver o vzniku zodpovednosti žalovaného za škodu spôsobenú

poistencovi žalobcu a s ním spojenej povinnosti jej náhrady, teda danosť jeho pasívnej vecnej legitímácie vo vzťahu k uplatňovaného nároku.

24. Bez dopadu na správnosť týchto záverov a tiež vecnú správnosť samotného rozhodnutia sú námietky žalobcu, že súd prvej inštancie neprípustne založil svoje rozhodnutie na akejsi ochrane žalovaného prezumpciou neviny do doby právoplatného skončenia trestného konania napriek tomu, že tu je existencia právoplatného rozhodnutia svedčiaceho o tom, že žalovaný spáchal trestný čin, od ktorého žalobca odvodzuje náhradu škody, za ktoré rozhodnutie považuje právoplatné uznesenie o vznesení obvinenia žalovanému, ktoré predchádzalo návrhu na podanie obžaloby, pri neexistencii iného právoplatného rozhodnutia, ktoré by uvedenú vinu negovalo.

25. Nad rámec toho, že od tvrdení o takomto ponímaní rozhodnutia o vznesení obvinenia žalovanému, či od samotnej existencie tohto rozhodnutia žalobca pred súdom prvej inštancie pasívnu legitímáciu žalovaného neodvodzoval, čím ide o tzv. novoty, ktoré už svojou povahou svedčia o ich neprípustnosti pre nesplnenie predpokladov na ich použitie podľa § 366 CSP, odvolací súd považuje napriek tomu za potrebné k uvedenej problematike uviesť, že uznesenie o vznesení obvinenia je „priebežným“ rozhodnutím „policajta“ po začatí resp. súčasne so začatím trestného stíhania, vydaným na základe dovedy zabezpečeného, nie však objektívne kompletného spisového materiálu, po posúdení existujúcej dôkaznej situácie, právnej kvalifikácie a na základe najpravdepodobnejšieho skutkového deja, v prípadoch odôvodneného záveru spáchania trestného činu konkrétnou osobou, voči ktorej smeruje, a to bez meškania. Vznesením obvinenia sa tak zabezpečuje predošlej podozrivej osobe inštrumentár práv a povinností, ktorý umožňuje obvinenému realizovať svoj vplyv na trestné konanie ako subjektu trestného konania, rozhodne však svojou povahou nie je a ani nemôže byť rozhodnutím o tom, že žalovaný v tomto prípade spáchal trestný čin, či dopustil sa konania, ktoré mu je kladené za vinu, ako nesprávne a zjavne účelovo interpretuje odvolateľ. Vznesenie obvinenia nemožno v kvalite, rozsahu, či účinkoch nijako stotožňovať ani s obžalobou, ktorá má charakter záverečného zhodnotenia všetkých zabezpečených dôkazov v spise počas prípravného konania, pričom o vine a treste rozhoduje len súd, teda miera pravdepodobnosti ani pri obžalobe nemôže byť na úrovni bez pochybnosti, či súdom vyžadovanej „istoty bez rozumných a odôvodniteľných pochybností“. Miera pravdepodobnosti spáchania trestného činu konkrétnou osobou pri vznesení obvinenia je teda predpokladane určite nižšia ako pri obžalobe a pri obžalobe nižšia, ako pri konečnom rozhodnutí súdu, ktorá skutočnosť je daná obsahom a rozsahom spisového materiálu, priebežným charakterom obvinenia a ďalšími faktormi v rámci procesu trestného konania. Z uvedených dôvodov teda plne správne ani nemohol súd prvej inštancie v tomto konaní či už návrh na obžalobu, ale ani uznesenie o vznesení obvinenia považovať za dôkaz, že žalovaný sa dopustil konania, ktoré mu je v rámci tiež trestnoprávnej zodpovednosti kladené za vinu, a to jednak z hľadiska toho, že ho tento plne popieral, ako aj z hľadiska toho, že v čase rozhodovania súdu prvej inštancie neexistovalo žiadne právoplatné rozhodnutie vydané v trestnom konaní, ktoré by o vine žalovaného na základe takéhoto konania, od ktorého odvodzoval žalobca svoj nárok, svedčalo. Vo svetle čl. 50 ods. 2 Ústavy SR („Každý proti komu sa vedie trestné konanie, považuje sa za nevinného, kým súd nevysloví právoplatným odsudzujúcim rozsudkom jeho vinu“), tiež § 2 ods. 4 Trestného poriadku („Každý, proti komu sa vedie trestné konanie, považuje sa za nevinného, kým súd nevysloví právoplatným odsudzujúcim rozsudkom jeho vinu“), teda nepochybne v trestnoprávnej rovine ani nebolo možné na žalovaného nahliadať inak, ako v danom štádiu na nevinného. V tejto rovine a v týchto limitoch teda nie neprípustne súd, ale samotná ústava a trestný zákon chránia každého prezumpciou neviny.

26. Možno sa síce stotožniť so žalobcom, že uvedené hľadisko (dokonca ani existujúce právoplatné oslobodzujúce rozhodnutie, ktoré však v okolnostiach danej veci ešte nie je prítomné) nediskvalifikovalo súd z možnosti prijať záver o existencii zodpovednostného vzťahu na ťarchu žalovaného ako dôsledku konania, od ktorého žalobca odvodzoval vznik škody, čo však nevyhnutne predpokladalo takú procesnú aktivitu žalobcu, ktorá by bez ohľadu na prebiehajúce trestné konania (v zmysle produkovania dôkazov), ktorá by vo výsledku bola spôsobilá k záveru o vzniku zodpovednosti na strane žalovaného, k naplneniu čoho však v okolnostiach posudzovanej veci nedošlo. Zrejme žalobca opomenul, že sporové konanie na rozdiel od nesporového, nie je podriadené vyšetrovaciemu princípu, ale princípu prejednávaciemu, ktorý spočíva v tom, že tvrdiť skutočnosti rozhodné pre posúdenie daného prípadu a navrhovať a predkladať dôkazy pre tieto skutočnosti, je zásadne vecou strán sporu, na ktorých spočíva hlavná zodpovednosť za zhromaždenie skutkového podkladu potrebného pre rozhodnutie vo veci samej, teda iniciatíva v tomto smere jednoznačne zaťažuje ich. Keďže súd vychádza len zo skutočností tvrdených stranami a vykonáva len tie dôkazy, ktoré tieto navrhli, bolo tak na žalobcov, akým spôsobom svoj nárok formuloval

a na akých skutočnostiach jeho dôvodnosť voči označenému žalovanému subjektu zakladal a tiež bolo vecou racionálneho posúdenia žalobcu, či ním tvrdené skutočnosti sú postačujúce a to vo vedomí, že pasivita, či nesprávne zvolená argumentácia mu môže priniesť negatívne dôsledky v spore, k naplneniu čoho došlo tiež v posudzovanej veci. Nie teda vada v podobe priznania prezumpcie nevinu žalovanému z trestného konania pretavená do odvolateľom tvrdených procesnoprávných účinkov v sporovom konaní privodila žalobcovi neúspech v spore, ale nedostatok jeho vlastnej procesnej aktivity, obozretnosti a starostlivosti o úspech jeho nároku. To, že žalobca možno aj vzhľadom na skôr vydaný platobný rozkaz, či návrh na podanie obžaloby mohol, ako tvrdí, predpokladať iné meritórne rozhodnutie (podľa názoru odvolacieho súdu však neudržateľne), ho nezbavilo povinnosti predložiť všetky potrebné dôkazy na preukázanie oprávnenosti a dôvodnosti uplatneného nároku, o to viac pri popieraní svojej zodpovednosti za náhradu škody žalovaným.

27. Bez dopadu na správnosť záveru o neunesení dôkazného bremena žalobcom v konečnom dôsledku je tiež jeho tvrdenie, že žalovaný nepreukázal svoje tvrdenie, že konania, od ktorého žalobca odvodzuje svoj nárok, sa nedopustil. Pravdou síce je, že žalovaný je povinný (za predpokladu, že chce byť úspešný v spore) tvrdiť a preukazovať skutočnosti, ktoré právo žalobcu vylučujú, z čoho vyplýva, že v spore nedokazuje iba žalobca, ale v závislosti od procesnej situácie môže dochádzať k presunu bremena tvrdenia a dôkazného bremena na žalovaného, avšak z pravidla, že každý preukazuje svoje vlastné skutkové tvrdenia existuje výnimka vychádzajúca zo skutočnosti, že od nikoho nemožno spravodlivo požadovať, aby preukazoval reálnu neexistenciu určitej skutočnosti (negatívnu skutočnosť - niečo čo sa nestalo, čo neexistuje), pretože to je objektívne nemožné. V tomto prípade postačovalo, ak by žalobca bol uniesol dôkazné bremeno vo vzťahu ku svojim tvrdeniam, čím by bolo zároveň negované tvrdenie žalovaného, že sa dotknutého konania nedopustil.

28. V konečnom dôsledku k odlišnému, v prospech žalobcu vyznievajúcejmu rozhodnutiu nie sú spôsobilé ani jeho námietky vzťahujúce sa k odvolacím dôvodom uvedeným v ust. § 365 ods. 1 písm. b/, d/, či g/ CSP (porušenie práva na spravodlivý proces, existencia inej vady, či prípustnosť ďalších prostriedkov procesného útoku), naplnenie ktorých vzhliadal vychádzajúc z obsahu odvolania v tom, že nemal možnosť sa oboznámiť s dôkazom (zápisnicou o hlavnom pojednávaní z trestného konania) a tento reagovať, či sa k tomuto vyjadriť, namietal tiež, že súd prvej inštancie neprerušil podľa § 162 CSP konanie do doby právoplatného skončenia trestného konania, či spôsob akým bola vyriešená ním špecifikovaná právna otázka.

29. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle uvedeného odvolacieho dôvodu treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci v porušení zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní. Z práva na spravodlivý súdny proces pre procesnú stranu však nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov, či ňou požadovaného právneho posúdenia nároku, nie je jeho súčasťou (porovnaj rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a ďalšie). Najvyšší súd dospel k záveru, že realizácia procesných oprávnení sa účastníkovi neznemožňuje právnym posúdením - nesprávnym vyriešením niektorej právnej otázky súdom (viď R 54/2012 a 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014, tiež judikát R 24/2017)". Do práva na spravodlivý proces teda nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, hodnotením dôkazov (sp. zn. IV. ÚS 22/04) a ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (sp. zn. I. ÚS 50/04).

30. V konkrétnostiach odvolacích námietok odvolateľa, na základe ich preskúmania vo svetle rozhodujúcich zo spisu vyplývajúcich skutočností, odvolací súd zastáva názor, že k naplneniu vyššie uvedeného odvolacieho dôvodu (§ 365 ods. 1 písm. b/ CSP) rozhodne nedošlo a nebola zistená ani existencia tzv. inej vady indikujúcej k záveru, že v dôsledku nej je rozhodnutie vecne nesprávne (§ 365 ods. 1 písm. d/ CSP).

31. Je pravdou, že na pojednávaní vo veci, ktoré sa uskutočnilo dňa 14.10.2021 a na ktoré bol žalobca riadne a pri dodržaní lehoty na jeho prípravu predvolaný (ako vyplýva z obsahu spisu), bola žalovaným predložená kópia zápisnice z hlavného pojednávania zo dňa 01.10.2021 vo veci vedenej na súde pod sp. zn. 6T/43/2019, z ktorej vyplynulo, že o podanej obžalobe proti žalovanému pre skutok, ktorého sa mal dopustiť dňa 03.03.2019 tak, že mal podpáliť motorové vozidlo zn. K. Z., EČV: U. (a v súvislosti s ktorým uplatňuje žalobca náhradu škody), bolo rozhodnuté tak, že tento sa spod obžaloby oslobodzuje, pretože nebolo dokázané, že tento skutok spáchal. Nad rámec toho, že na tomto dôkaze súd prvej inštancie svoje rozhodnutie nezaložil (čo ani nemohol, keďže rozhodnutie v tom čase a odvolací súd poznamenáva, že ani v čase rozhodovania odvolacieho súdu nebolo právoplatné), a naopak konštatoval absenciu právoplatného skončenia trestného konania, to nebol takto súd prvej inštancie, ktorý by svojim nesprávnym procesným postupom znemožnil realizáciu procesných práv žalobcu (jeho oboznámenie s týmto dôkazom), ale o túto sa svojou nečinnosťou pripravil on sám, keď sa o vlastnej vóli pri existujúcej nepriaznivej dôkaznej situácii na jeho strane (absencia akéhokoľvek relevantného dôkazu o tvrdenom konaní žalovaného) pojednávania vo veci, na ktorom ako vyplýva zo zápisnice bol tento dôkaz riadne oboznámený prečítaním, nezúčastnil a dokonca súhlasil s prejednaním veci v jeho neprítomnosti, nehovoriac o tom, že vzhľadom na verejný charakter hlavného pojednávania nejde o skutočnosť, ktorá by mu pri minimálnej obozretnosti nemohla byť známou, navyiac v štádiu neprávoplatného rozhodnutia v trestnom konaní bez dopadu tohto dôkazu na súdom prvej inštancie vydané rozhodnutie, resp. závery, na ktorých je založené.

32. Bez právneho významu je tiež jeho poukaz na tvrdený nesprávny procesný postup spočívajúci podľa neho v tom, že súd prvej inštancie neprerušil podľa § 162 CSP konanie do doby právoplatného skončenia trestného konania.

33. Civilný sporový poriadok diferencuje medzi obligatórnym prerušením konania (§ 162 a § 163 CSP) a fakultatívnym prerušením konania. Dôvod tvrdený odvolateľom (§ 162 ods. 1 písm. a/ CSP) predstavuje obligatórne prerušenie konania na podklade prekážky, v tomto prípade v podobe prebiehajúceho konania, v ktorom by sa mala riešiť otázka, ktorú súd v sporovom konaní nie je oprávnený riešiť, v ktorom prípade by súd musel z úradnej povinnosti takéto konanie prerušiť. Nad rámec toho, že odvolávanie sa na tento dôvod prerušenia konania je vnútorne protirečivé s iným odvolacími námietkami žalobcu (keď zároveň tvrdí, že prebiehajúce trestné konanie, či jeho výsledok nediskvalifikuje súd prvej inštancie z posudzovania pre toto konanie rozhodujúcej otázky spočívajúcej v tom, či konaním žalovaného došlo k vzniku škody), faktom je, že skutočne prebiehajúce trestné konanie nemá dopad na toto konanie v podobe nemožnosti v ňom pokračovať, či vykonávať potrebné dôkazy, ktorý postup však predpokladal (ako už bolo uvedené aj vyššie) procesnú aktivitu žalobcu, pri ktorej absencii však výsledkom nemohlo byť iné ako v jeho neprospech vydané rozhodnutie. Preto ani nebol dôvod na postup podľa § 162 ods. 1 písm. a/ CSP. Do úvahy mohol pripadať dôvod fakultatívneho prerušenia konania, ktorý normuje zákon v ust. § 164 CSP (nejde o nevyhnutné prerušenie konania), východiskom ktorého je posúdenie toho, či vzhľadom na okolnosti je prerušenie konania vhodné vo svetle tak hospodárnosti konania, ako aj zamedzenia prípadných odlišných rozhodnutí súdov o tej istej otázke, či jej diferentného posúdenia v rámci prejudiciality, na podklade zhodných skutkových okolností, vo vzťahu ku ktorému postupu však rovnako absentovala procesná aktivita žalobcu.

34. Pokiaľ v konečnom dôsledku žalobca v odvolaní tiež uvádza, že uplatňuje dôvod na odvolanie uvedený v ust. § 365 ods. 1 písm. g/ CSP (zistený skutkový stav neobstojí pre existenciu ďalších prostriedkov procesnej obrany či útoku, ktoré doposiaľ neboli uplatnené), vzhľadom na to, že v odvolaní nekonkretizuje žiadnu tzv. novotu v odvolacom konaní, ktorá by v súvislostiach bola spôsobilá k naplneniu predpokladov pre jej uplatnenie z hľadiska podmienok daných ust. § 366 CSP (v ktorom smere ho zaťažovalo dôkazné bremeno), tieto sú diskvalifikované z odvolacieho prieskumu pre absenciu tvrdení indikujúcich k ich možnému naplneniu, teda k skúmaniu vecnej správnosti rozhodnutia v ich svetle (možno sa len domnievať, že za takéto novoty považoval príkladmo odvodzovanie pasívnej legitímácie žalovaného od uznesenia o vznesení obvinenia), s ktorými sa navyiac odvolací súd pre úplnosť aj vysporiadal v predchádzajúcich častiach svojho rozhodnutia.

35. Nepriaznivý výsledok sporu na strane žalobcu teda nie je dôsledkom väd procesu, či väd samotného rozhodnutia, ale toho, že žalobca zjavne osud svojho nároku dostatočne nesledoval, nevenoval pozornosť štádiu ani výsledku trestného konania (vo veci bolo nariadené hlavné pojednávanie, ktoré je verejné, jeho termín bol zverejnený na príslušnej web stránke, dokonca bolo vo veci i keď

neprávoplatne doposiaľ rozhodnuté), neprispôsobil svoju procesnú aktivitu tejto situácii (príkladmo nepožadoval prerušenie konania do doby skončenia trestného konania), tiež neprodukoval súbežne s trestným konaním potrebné dôkazy, a v konečnom dôsledku sa nezúčastnil ani nariadeného pojednávania za súhlasného vyjadrenia o prejednaní veci v jeho neprítomnosti. Odvolací súd dáva do pozornosti odvolateľa v súvislosti s jeho nečinnosťou zásadu, ktorá platila už v rímskom práve, podľa ktorej „vigilantibus iura scripta sunt“ t. j. „práva patria len bdelym“ (pozorným, ostražitým, opatrným, starostlivým), teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv a ktorí svoje procesné oprávnenia uplatňujú včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou, pretože je predovšetkým vecou nositeľov práv, aby svoje práva bránili a starali sa o ne, inak ich podcenením či zanedbaním môžu tieto strácať, čo platí aj o využívaní zákonných procesných oprávnení.

36. Súd prvej inštancie teda správne posúdil všetky relevantné otázky a vydal vecne správne a vo výsledku aj spravodlivé rozhodnutie vo veci založené na správnych skutkových a právnych záveroch, s ktorými sa odvolací súd plne identifikuje.

37. Odvolacie námietky žalobcu tak neboli spôsobilé privodiť v prospech neho priaznivejšie rozhodnutie vo veci.

38. Z vyššie uvedených dôvodov teda, keďže dospel odvolací súd k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne, za súčasného záveru o správnosti rozhodnutia aj v časti o náhrade trov konania podľa § 387 ods. 1 CSP toto v celom rozsahu potvrdil.

39. Odvolací súd rozhodol o trovách odvolacieho konania podľa ust. § 396 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovanému ako síce v odvolacom konaní plne úspešnému, náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi nepriznal, keďže mu z obsahu spisu vznik trov v odvolacom konaní nevyplýva.

40. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov tri ku nule (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).